

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 002989 19 Кж
Бања Лука, 22.08.2019. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Велка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Д.Г., због кривичног дјела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Источном Сарајеву и браниоца оптуженог, З.Ч., адвоката из Р., изјављеним против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 002989 16 К од 11.10.2018. године, након одржане сједнице вијећа у присуству замјеника главног републичког јавног тужиоца Светлане Брковић, а у одсутности уредно обавјештених оптуженог и његовог браниоца, дана 22.08.2019. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалбе браниоца оптуженог Д.Г., укида се пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 002989 16 К од 11.10.2018. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 002989 16 К од 11.10.2018. године, оптужени Д.Г. оглашен је кривим због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (двје) године. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 958,00 КМ, у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде, док је на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећена страна са имовинскоправним захтјевом, упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбу су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Источном Сарајеву и бранилац оптуженог.

Окружни јавни тужилац жалбу је изјавио због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду

на поновно суђење или да се иста преиначи тако што ће се оптуженом изрећи казна затвора у дужем трајању. Бранилац оптуженог жалбу је изјавила из свих жалбених основа, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У писменом одговору на жалбу тужиоца, бранилац оптуженог је предложила да се та жалба одбије као неоснована. Окружни јавни тужилац није подносио писмени одговор на жалбу браниоца оптуженог.

У сједници вијећа Врховног суда Републике Српске, која је одржана у одсутности уредно обавјештених оптуженог и његовог браниоца, а у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је подржала жалбу окружног јавног тужиоца. остајући у цијелости код жалбених разлога и приједлога жалбе.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговор браниоца на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци овог рјешења, из сљедећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з), и), к) и став 2. ЗКП РС, те на повреду члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: ЕКЉП). Указује се на повреду право на одбрану оптуженог, оспорава се законитост доказа на којима је заснована побијана пресуда, истичу се приговори да је изрека побијане пресуде неразумљива, противријечна сама себи и њеним разлозима и да у истој нису наведени разлози о одлучним чињеницама, да је оптужба прекорачена, као и на неправилно примјењене поједине одредбе ЗКП РС, које су по ставу ове жалбе биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалбама тужиоца и браниоца оптуженог, оспорава се правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница. С тим у вези, жалба тужиоца тврди да из спроведених доказа произилази да је оптужени починио кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СФРЈ, те да је исти лишио живота оштећеног са директним умишљајем, док жалба браниоца тврди да из спроведени докази не произилази да је оптужени починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, за које је побијаном пресудом оглашен кривим, а ни кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СФРЈ, те да се у радњама истог, евентуално стичу битна обиљежја кривичног дјела убиство из нехата или изазивање опште опасности, за која дјела, је наступила апсолутна застарјелост кривичног гоњења.

Обе жалбе оспоравају побијану пресуду и због одлуке о кривичној санкцији, жалба тужиоца сматра да је казна изречена првостепеном пресудом преблага, а жалба браниоца, да је та казна престрого одмјерена.

Цијенећи изнесене приговоре жалбе браниоца оптуженог у основу побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 295. став 2. и чланом 304. став 7. ЗКП РС, овај суд оцјењује да су ти приговори основани.

Основано се у жалби браниоца истиче да побијана пресуда није извршила савјесну оцјену сваког доказа појединачно и у вези са осталим доказима, те да није одређено и потпуно изнијела из којих разлога је узела као доказане, односно недоказане поједине чињенице, као и да није дала нарочиту оцјену противријечних доказа. Ово се посебно односи на утврђење суда у вези са статусом оштећеног. Наиме, осим навода на страни 3.: „Суд је утврдио да је оштећени био цивилни заробљеник, о чему свједоче свједоци и доказ означен као списак цивила који су били незаконито заточени у логору „К.“ код С. и касарни бивше ЈНА „С.В.Ч.“ и „С.П.С. у Л.“, те навода на страни 6. :“ За разлику од доказа одбране, суд је нашао доказаним, из проведених доказа Тужилаштва, да је оптужени починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, а не ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СФРЈ“, побијана пресуда не наводи на основу којих доказа је тужилаштво тврдило да је оштећени био ратни заробљеник, нити наводи из исказа којих свједока произилази да је оштећени био цивилни заробљеник. Из цитираних дијелова побијане пресуде, произилази да су у погледу ове одлучне чињенице, противријечни докази оптужбе и одбране, међутим, није наведено ни који су то докази (осим доказ-списак цивила), нити је дата оцјена сваког тог доказа појединачно и у вези са осталим доказима, те није дата ни нарочита оцјена тих противријечних доказа.

На наведене недостатке побијане пресуде указује и жалба тужиоца, али исте подводи под жалбени основ погрешно утврђеног чињеничног стања, тврдњом да у образложењу нису дати јасни разлози за промјену правне квалификације.

Осим тога, побијана пресуда не врши савјесну оцјену исказа сваког свједока појединачно и у вези са исказима осталих свједока, већ врши оцјену само појединих дијелова исказа свједока, те затим констатује да постоји противријечност између њих, али не даје нарочиту оцјену противријечних исказа тих свједока.

Према томе, побијана пресуда није оцијенила изведене доказе на начин како је то прописано одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС, нити је одређено и потпуно изнијела из којих разлога је узела као доказане, односно недоказане поједине чињенице, те није дала нарочиту оцјену противријечних доказа, како је то прописано одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС, што је могло бити од утицаја на законито и правилно доношење пресуде, па је тиме првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС.

Из наведеног произилази да су основани жалбени приговори браниоца оптуженог засновани на тврдњи да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, а истовремено, аргументима жалбе, основано се доводи у питање и правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Због тога ваљало је жалбу браниоца оптуженог уважити, побијану пресуду укинути на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Како је пресуда укинута због битних повреда одредаба кривичног поступка, а због тих повреда овај суд не може испитати правилност чињеничне основе побијане пресуде, то ће првостепени суд у наставку поступка отклонити наведене битне повреде, а оцјениће и приговоре из жалбе браниоца и жалбе тужиоца, којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, након чега ће све доказе оцијенити на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуду образложити на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС.

Само ако тако поступи, првостепени суд ће у овој кривичноправној ствари моћи донијети правилну и закониту пресуду.

Из наведених разлога жалба тужиоца којом побија пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, за сада је беспредметна.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић